

Міністерство
цифрової трансформації
України

ПРОЕКТ
підтримки

Швеція
Sverige

Вебдоступність сайтів державних органів влади

Звіт за результатами
моніторингу

Моніторинг проведено в межах проєкту [«Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні»](#), що реалізується Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні за фінансування Уряду Швеції, у партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України. Думки, зауваження, висновки або рекомендації, викладені в цьому документі, належать авторам і не обов'язково відображають погляди ПРООН в Україні, Уряду Швеції та / або Міністерства цифрової трансформації України.

Автор звіту: Дмитро Попов, спеціаліст з питань цифрової доступності «Проєкту підтримки Дія» ПРООН в Україні, директор ТОВ «Лабораторія цифрової доступності», сертифікований Міжнародною асоціацією фахівців з доступності спеціаліст з вебдоступності (IAAP WAS).

Аудит проведено спільно із Центром компетенцій з цифрової доступності, створеним при державному підприємстві Дія.

Жодна частина цього документа не може бути відтворена, збережена в пошуковій системі або передана в будь-якій формі та будь-якими засобами (зокрема, електронними чи механічними), шляхом відеозапису або іншим чином без попереднього дозволу ПРООН в Україні та / або Міністерства цифрової трансформації України.

Зміст

Вступ	4
Резюме дослідження.....	6
Розподіл вебсайтів за рівнями базової доступності	7
Лідери за рівнем базової доступності	8
Динаміка у розрізі загальної кількості сайтів.....	8
Поширені помилки доступності.....	9
Динаміка досягнення складових за весь період	10
Висновки та рекомендації.....	13
Висновки.....	13
Рекомендації	13
Технічні рекомендації щодо усунення причин недосягнення складових	14
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 1	
«Достатня контрастність тексту».....	14
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 2	
«Наявність альтернативного тексту для всіх зображень»	15
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 3	
«Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань»	15
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 4	
«Наявність текстових міток для всіх кнопок»	16
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 5	
«Наявність текстових міток для полів форм»	16
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 6	
«Програмне визначення основної мови сторінки».....	17
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 7	
«Відсутність помилок у коді сторінки»	17
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 8	
«Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки».....	17
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 9	
«Маркування фокуса клавіатури»	18
Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 10	
«Підтримка керування за допомогою клавіатури».....	18
Додаток 1. Технічний звіт за результатами моніторингу.....	19
Додаток 2. Методика моніторингу базової доступності.....	27

Вступ

Цей звіт відображає результати моніторингу доступності 100 вебсайтів державних органів влади, який проводиться четвертий рік поспіль з метою оцінювання рівня вебдоступності та надання рекомендацій щодо усунення виявлених недоліків. Моніторинг здійснювався відповідно до методики, розробленої на замовлення Програми розвитку ООН в Україні (ПРООН) у 2021 році. Методика ґрунтується на принципах Настанов з доступності вебвмісту (Web Content Accessibility Guidelines, WCAG) 2.1 — міжнародних рекомендацій щодо реалізації доступності вебресурсів. Методика містить чіткі інструкції, які можуть бути самостійно використані органами влади для перевірки базової доступності їхніх вебсайтів. Повний текст методики наведено у Додатку 2 до цього звіту.

З 2021 року ПРООН в Україні у партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України та за підтримки Швеції активно сприяє розвитку цифрової доступності в державі. Протягом цього періоду було ухвалено національний стандарт з вебдоступності — **ДСТУ EN 301 549:2022**, заснований на однойменному європейському стандарті; розроблено офіційний український [переклад WCAG 2.1](#) для полегшення використання цих рекомендацій державними службовцями та розробниками; а також створено освітній серіал [«Вебдоступність»](#) для платформи Дія.Освіта та [«Короткий посібник з вебдоступності»](#). Крім того, у співпраці з відповідними органами проведено численні соціологічні та аналітичні дослідження для визначення потреб людей із інвалідністю у контексті цифрових послуг, а також окреслення пріоритетних напрямів державної політики у цій сфері. Матеріали досліджень розміщено на сторінці [Дія.Безбар'єрність](#).

У липні 2023 року уряд ухвалив постанову №757 «Деякі питання доступності інформаційно-комунікаційних систем та документів в електронній формі», згідно з якою всі вебсайти та мобільні застосунки органів виконавчої влади, а також розміщені на цих ресурсах електронні документи, мають відповідати вищезгаданому ДСТУ EN 301 549:2022.

У серпні 2024 року при державному підприємстві Дія Міністерством цифрової трансформації України разом із ПРООН в Україні створено **Центр компетенцій з цифрової доступності** (надалі — Центр компетенцій). Це стало важливим етапом у забезпеченні централізованого й системного підходу до регулювання вимог вебдоступності на державному рівні.

Мета створення Центру компетенцій — допомогти державним органам, проєкт-менеджерам та розробникам забезпечувати інклюзивність цифрових ресурсів і послуг для всіх українців.

Восени 2024 року Центр компетенцій вперше взяв участь у проведенні спільно з ПРООН моніторингу доступності 100 сайтів державних органів влади за методикою, розробленою 2021 року.

Протягом року за підтримки ПРООН та Уряду Швеції також було проведено низку тренінгів для державних службовців різних рівнів. Загалом завдяки цим заходам вдалось ознайомити із основними вимогами вебдоступності понад 2000 фахівців. Підвищення обізнаності державних службовців у цій сфері є ключовим елементом формування інклюзивного цифрового середовища.

Результати цього річного моніторингу, як і в попередні роки, свідчать про поступові покращення у дотриманні державними органами вимог доступності. Утім, виявлені недоліки вказують на необхідність системного підходу до впровадження та контролю виконання вимог цифрової доступності на державному рівні. Передусім ідеться про посилення контролю та моніторингу стану цифрової доступності, а також розширення інформаційно-освітніх заходів, спрямованих на підвищення обізнаності широкої аудиторії щодо важливості цифрової безбар'єрності.

Важливо зазначити, що наразі вимоги щодо цифрової доступності в Україні поширюються на вебсайти, мобільні застосунки та електронні документи органів виконавчої влади і підконтрольних їм установ. Для інших органів влади, зокрема органів місцевого самоврядування, ці вимоги мають рекомендаційний характер. Крім того, вимоги не охоплюють цифрові послуги приватного сектору, як це передбачено «Європейським актом про доступність» (Директива 2019/882), що набуде чинності в Європейському Союзі у 2025 році. З огляду на це, варто й надалі працювати над гармонізацією українського законодавства із європейськими стандартами, зокрема подальшим удосконаленням нормативно-правової бази, а саме розробкою окремого законопроєкту про цифрову безбар'єрність.

Резюме дослідження

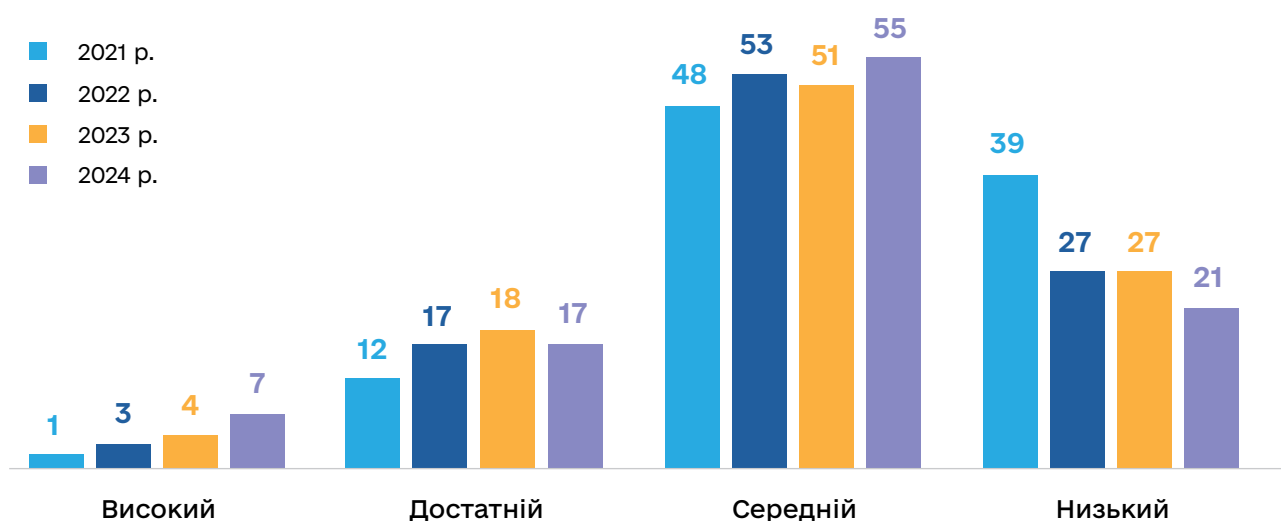
У період з 1 жовтня до 20 листопада 2024 року проведено комплексний аналіз доступності 100 вебсайтів центральних та місцевих органів виконавчої влади України. Головна мета дослідження — визначення рівня базової доступності цих вебсайтів, а також порівняння отриманих результатів із аналогічними дослідженнями, проведеними в 2021–2023 роках. До вибірки 2024 року увійшли ті самі 100 сайтів, які перевірялися у 2023 році, що забезпечує можливість об'єктивного порівняння результатів за рік. Як і у попередні роки, оцінюється лише головна сторінка сайту, що ставить усі сайти — як великі портали, так і односторінкові сервіси — в однакові умови.

Під час дослідження максимальну оцінку (10 балів) отримали лише три сайти. Порівняно з 2023 роком цей показник не змінився. Утім, чисельність сайтів із високим рівнем базової доступності (9 балів) зростає, що свідчить про поступове підвищення загального рівня вебдоступності у державному секторі.

Таблиця 1. Розподіл вебсайтів за рівнями базової доступності 2021–2024 рр.

Рівень доступності	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Високий	1	3	4	7
Достатній	12	17	18	17
Середній	48	53	51	55
Низький	39	27	27	21

Графік 1. Розподіл вебсайтів за рівнями базової доступності 2021–2024 рр.

Загалом, впродовж чотирьох років спостерігаємо тенденцію до покращення рівня базової доступності вебсайтів. Кількість вебсайтів із низьким рівнем доступності поступово зменшується (з 39 у 2021 році до 21 у 2024 році), тоді як частка вебсайтів із високим рівнем доступності зросла з 1 до 7. Найбільше зберігається частка вебсайтів із середнім рівнем доступності, яка залишається стабільною на рівні близько 50%.

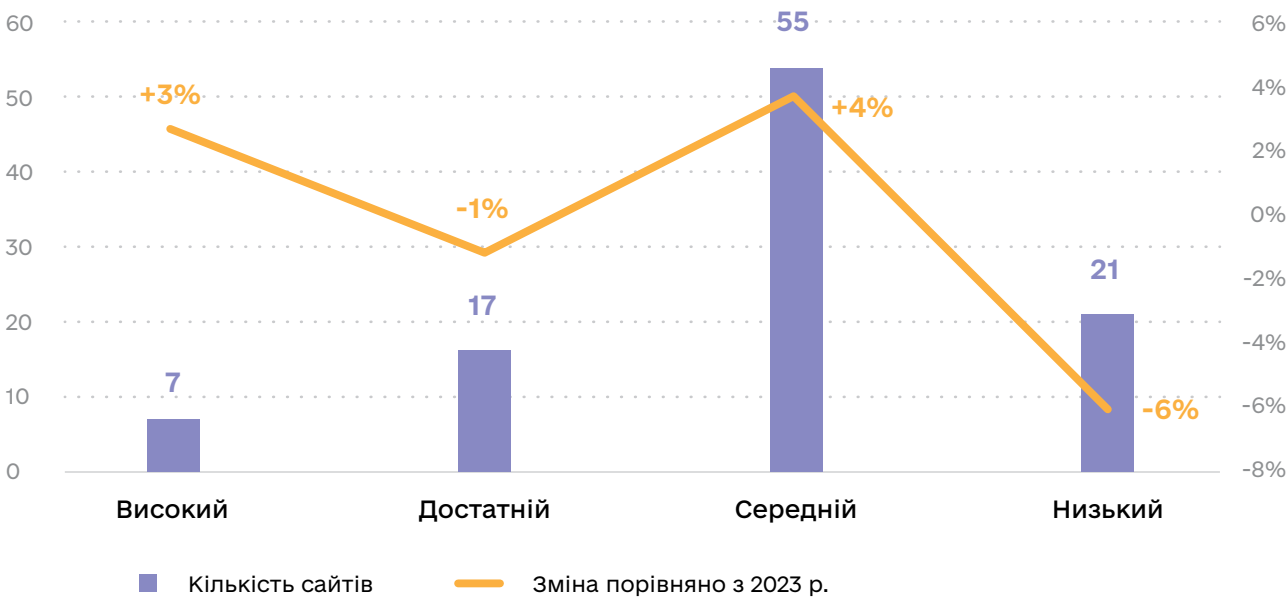
Розподіл вебсайтів за рівнями базової доступності

За результатами дослідження, 7 вебсайтів мають високий рівень доступності (на 3 відсоткові пункти вищий, ніж у 2023 році), 17 — достатній рівень (на 1 відсотковий пункт нижчий, ніж у 2023 році), 55 сайтів демонструють середній рівень доступності (на 4 відсоткові пункти вищий за минулорічні показники), а 21 сайт має низький рівень доступності (на 6 відсоткових пунктів нижчий, ніж у 2023 році).

Таблиця 2. Розподіл вебсайтів за рівнями базової доступності (2024 рік)

Рівень доступності	Кількість сайтів	Зміна порівняно з 2023 р.
Високий	7	+3%
Достатній	17	-1%
Середній	55	+4%
Низький	21	-6%

Графік 2. Розподіл вебсайтів за рівнями базової доступності (2024 рік)

Лідери за рівнем базової доступності

Високий рівень базової доступності зафіксовано на таких сайтах: **Дія.Безбар'єрність** (<https://bf.diia.gov.ua>), **Вінницька обласна державна адміністрація** (<http://www.vin.gov.ua>), **Львівська обласна державна адміністрація** (<https://loda.gov.ua>), **Харківська обласна державна адміністрація** (<https://kharkivoda.gov.ua>), **Дія.Освіта** (<https://osvita.diia.gov.ua>), **Національний банк України** (<https://bank.gov.ua>), **Електронний суд** (<https://id.court.gov.ua>).

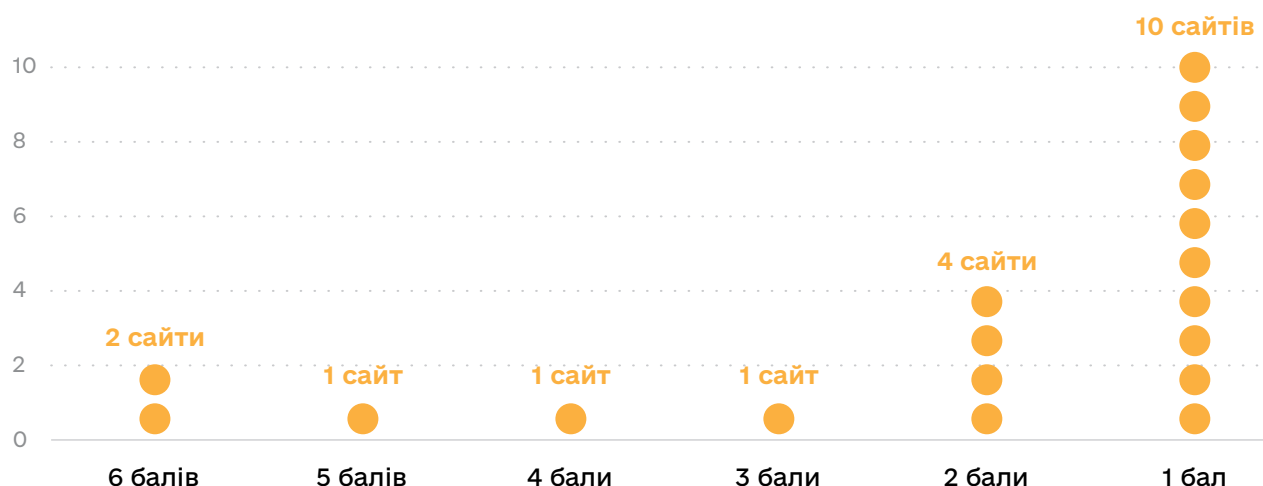

Динаміка у розрізі загальної кількості сайтів

Порівняння результатів дослідження доступності вебсайтів за 2023 та 2024 роки показує, що 19 вебсайтів підвищили рівень своєї доступності, а 17 сайтів продемонстрували зниження показників. Решта 64 вебсайти не продемонстрували жодних змін.

Серед вебсайтів, що підвищили показник базової доступності, 2 сайти підвищили доступність на 6 балів, по одному сайту підвищили доступність на 5, на 4 та на 3 бали, 4 сайти — на 2 бали та 10 сайтів — на 1 бал.

Графік 3. Прогрес у досягненні базової доступності 2023-2024 рр.

Серед вебсайтів, показник базової доступності яких порівняно з минулорічним моніторингом зріс, лідерами є:

1. **Вебпортал Дія** (+ 6 балів);
2. **Дія.Освіта** (+6 балів);
3. **Міністерство освіти і науки України** (+5 балів).

Серед вебсайтів, показники яких знизилися, лише один ресурс втратив 2 бали, тоді як 16 сайтів знизили результати на 1 бал. Такі незначні погіршення свідчать про загальну стабільність рівня доступності, а різницю в один бал можна пояснити динамічністю сторінок сайтів.

Поширені помилки доступності

Як засвідчує аналіз загальних показників базової доступності вебсайтів, на більшості сайтів досі не досягнуто чотири ключові складові — **C8 «Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки»**, **C9 «Маркування фокусу клавіатури»**, **C1 «Достатня контрастність тексту»** та **C3 «Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань»**. Це найбільш проблемні моменти щодо доступності на державних вебсайтах. Цього року до переліку недосягнутих не включено складову **C7 «Відсутність помилок у коді сторінки»** — рівень її забезпечення сягає вже понад 50%. Нижче наведено опис найпоширеніших помилок доступності, з якими стикаються користувачі.

1. **Відсутність механізму швидкого переходу до основного вмісту.** Це ускладнює навігацію для повністю незрячих користувачів та користувачів із порушеннями моторики. Посилання для швидкого переходу до основного вмісту не завжди працює належним чином (якщо наявне) або ж узагалі відсутнє на багатьох вебсайтах.
2. **Відсутність видимого індикатора фокуса під час навігації за допомогою клавіатури.** Відсутність візуального відображення стану фокуса клавіатури заважає людям із порушеннями моторики або слабким зором ефективно використовувати клавіатурну навігацію. Індикатора фокуса зазвичай немає узагалі або ж він виражений на інтерактивних елементах, що унеможлиблює їх ідентифікацію під час навігації за допомогою клавіатури.
3. **Низька контрастність тексту.** Недостатня контрастність тексту заважає людям із частковою втратою зору або слабким зором читати текстову інформацію на сторінках вебсайтів. WCAG 2.1 встановлює мінімальну вимогу до контрастності тексту на рівні 4,5 до 1, однак багато сайтів не відповідають цьому критерію. Проте слід зазначити, що з 2021 року досягнення цієї складової суттєво зросло.
4. **Відсутність тексту для гіперпосилань.** Користувачі, які використовують допоміжні технології, зокрема програми зчитування з екрана, не можуть отримати інформацію про призначення гіперпосилань, якщо ці посилання подані у вигляді зображень (піктограм, іконок або банерів) без відповідних текстових підписів.

І навіть за умови досягнення відповідних складових, як показало дослідження, досі зберігаються певні бар'єри щодо доступності:

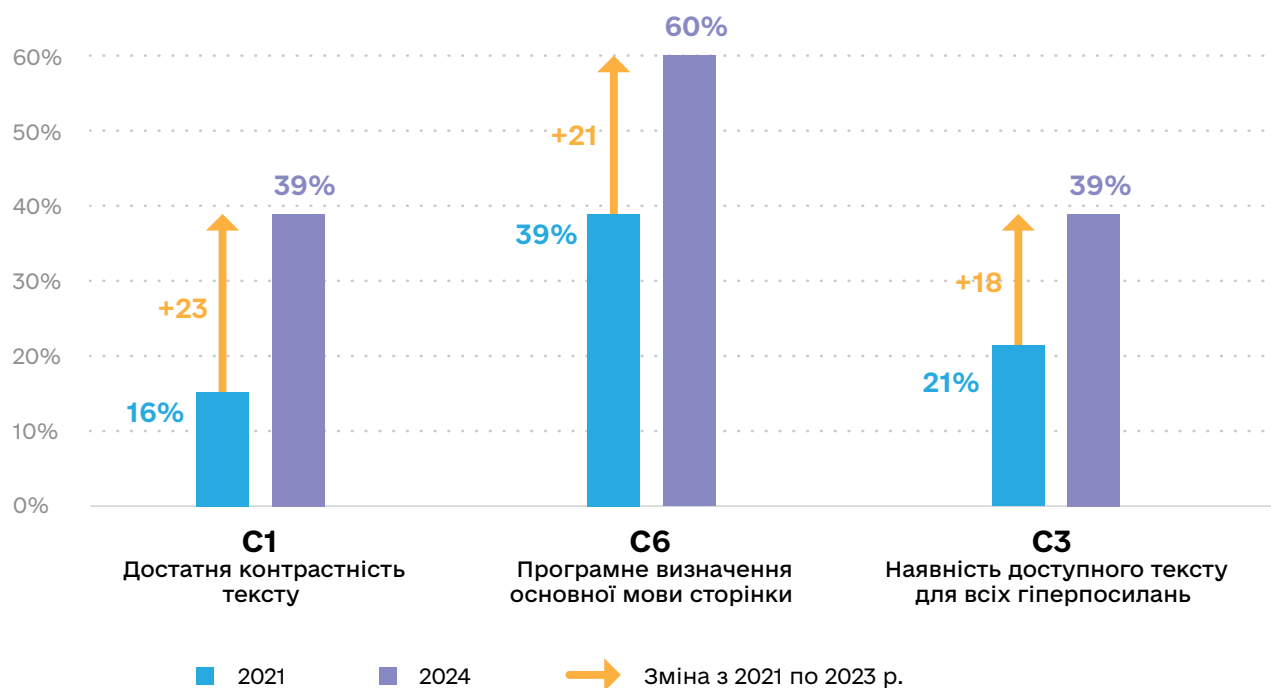
1. Хоча більшість зображень на сайтах мають альтернативний текст, він часто не виконує своєї функції. Замість описувати зображення, текст зазвичай дублює заголовок статті або містить технічну інформацію, тож таким чином не несе жодної користі для користувачів із порушенням зору.
2. Спеціальні версії для людей із порушенням зору часто не відповідають кільком критеріям доступності. Наприклад, кнопка активації цієї версії (символ ока) не фокусується за допомогою клавіатури (складова 10), а для посилань чи кнопок немає текстових міток (складові 3 або 4).
3. Найбільші труднощі в навігації за допомогою клавіатури пов'язані з випадними меню, які активуються під час наведення миші. Їх зазвичай неможливо розгорнути з клавіатури, і фокус клавіатури часто переходить на приховані елементи меню, що значно ускладнює користування сайтом.

Динаміка досягнення складових за весь період

У динаміці досягнення складових базової доступності за 2021–2024 роки фіксуються як позитивні, так і негативні зміни. Найбільше зростання зареєстровано за такими складовими:

- С1 (Достатня контрастність тексту) — з 16% у 2021 році до 39% у 2024 році (+23 відсоткові пункти);
- С6 (Програмне визначення основної мови сторінки) — з 39% до 60% (+21 відсотковий пункт);
- С3 (Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань) — з 21% до 39% (+18 відсоткових пунктів).

Графік 4. Динаміка досягнення складових 2021-2024 рр.

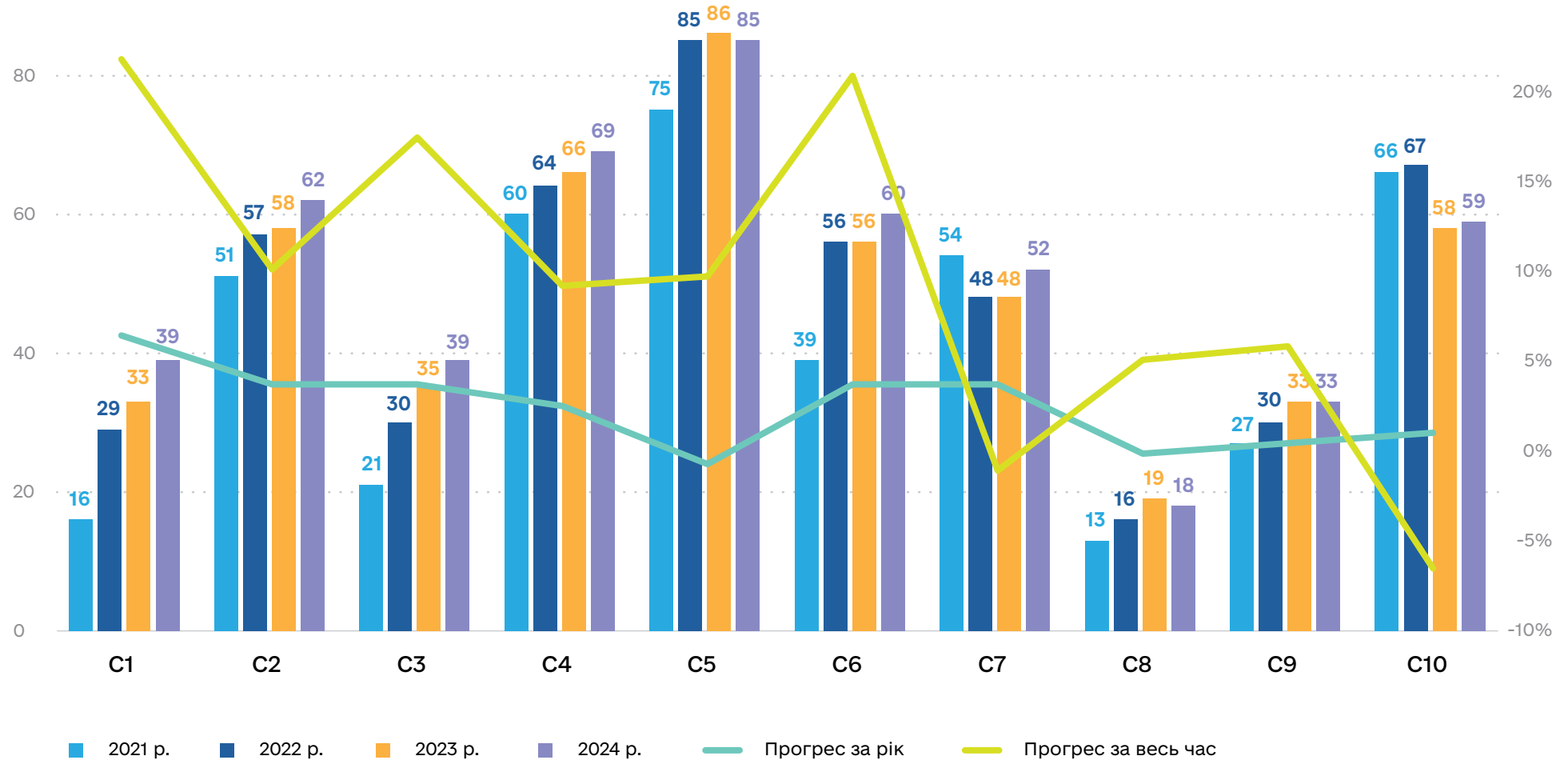

Однак щодо складової **C10 «Підтримка керування за допомогою клавіатури»** динаміка негативна: порівняно з 2021 роком рівень її досягнення знизився на 7 відсоткових пунктів.

Таблиця 3. Динаміка досягнення складових за період 2021–2024 рр.

Складова	2024 р.	2023 р.	2022 р.	2021 р.	Прогрес за рік	Прогрес за весь час
1. Достатня контрастність тексту	39	33	29	16	6	23
2. Наявність альтернативного тексту для всіх зображень	62	58	57	51	4	11
3. Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань	39	35	30	21	4	18
4. Наявність текстових міток для всіх кнопок	69	66	64	60	3	9
5. Наявність текстових міток для полів форм	85	86	85	75	-1	10
6. Програмне визначення основної мови сторінки	60	56	56	39	4	21
7. Відсутність помилок у коді сторінки	52	48	48	54	4	-2
8. Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту	18	19	16	13	-1	5
9. Маркування фокусу клавіатури	33	33	30	27	0	6
10. Підтримка керування за допомогою клавіатури	59	58	67	66	1	-7

Графік 5. Динаміка рівня доступності державних сайтів за 2021–2023 роки

Висновки та рекомендації

Висновки

За результатами проведеного дослідження можна стверджувати, що у сфері вебдоступності органів влади України, попри помітний прогрес, зберігаються й значні проблеми: 97 зі 100 досліджуваних вебсайтів досі не відповідають всім мінімальним вимогам доступності, передбаченим як національними, так і міжнародними стандартами. Отже, значна частина вебресурсів мають певні бар'єри, які ускладнюють або унеможливають доступ до електронних послуг для окремих груп користувачів, зокрема для людей з інвалідністю.

Водночас моніторинг доступності вебсайтів державних органів влади України за 2024 рік засвідчив певні позитивні зрушення, зокрема зростання (із 4 до 7) кількості сайтів із високим рівнем базової доступності. Тож розпорядники державних сайтів поступово впроваджують необхідні зміни для підвищення доступності. Позитивна динаміка зберігається впродовж усіх 4 років моніторингу, хоч темпи зростання й незначні.

Як показують результати дослідження, досягнення повної відповідності стандартам доступності вимагає від розпорядників та розробників сайтів системної роботи, яка передбачає кілька етапів: оцінювання доступності сайту (аудит), формування технічного завдання на основі виявлених помилок та внесення відповідних змін (модернізацію сайту). Доступність державних електронних ресурсів для всіх громадян України можна забезпечити лише за умови координації зусиль та впровадження відповідних заходів.

Рекомендації

Основні рекомендації щодо підвищення рівня доступності вебсайтів базуються на аналізі виявлених недоліків та тенденцій у динаміці змін.

1. Розпорядникам сайтів із низьким та середнім рівнями доступності рекомендовано ініціювати комплексну модернізацію, що передбачає врахування критеріїв ДСТУ EN 301 549:2022. Особливу увагу слід приділити реалізації складових C1 (достатня контрастність тексту), C8 (механізм швидкого переходу до основного вмісту) та C9 (видимий індикатор фокусу під час навігації клавіатурою), які виявились найбільш проблемними.
2. Розпорядникам сайтів із достатнім та високим рівнем доступності рекомендовано під час наступної планової модернізації усунути залишкові недоліки, що перешкоджають досягненню повної відповідності вимогам стандартів доступності. Це може включати коригування тексту для гіперпосилань, підвищення контрастності тексту та вдосконалення механізму навігації за допомогою клавіатури, а також ручну перевірку критеріїв, яких цей моніторинг не перевіряє, наприклад: якість альтернативного тексту для зображень, наявність субтитрів для відео, визначення структури вмісту за допомогою заголовків і списків тощо.

3. Усім розпорядникам державних вебсайтів, незалежно від рівня доступності їхніх ресурсів, рекомендовано проводити регулярний комплексний аудит доступності, що виходить за межі 10 складових базової доступності, передбачених методологією цього дослідження. Перевірка здійснюється за всіма критеріями WCAG 2.1 рівня AA, як визначено у ДСТУ EN 301 549:2022. Це дасть змогу своєчасно виявляти й усувати бар'єри, що виникають унаслідок оновлень або змін у структурі вебсайтів.
4. Слід і надалі проводити просвітницьку роботу серед веброзробників, відповідальних за підтримку державних вебсайтів. Необхідно організовувати тренінги та інші навчальні програми, спрямовані на підвищення обізнаності щодо важливості доступності та методів її забезпечення.
5. Слід посилити контроль за дотриманням стандартів доступності. Важливо, щоб контроль за дотриманням вимог ДСТУ EN 301 549:2022 здійснювався на постійній основі — як розробниками, так і державними органами, відповідальними за цифрову трансформацію.

Технічні рекомендації щодо усунення причин недосягнення складових

За результатами аналізу помилок, що унеможливають досягнення складових базової доступності, сформульовано перелік технічних рекомендацій, які необхідно враховувати під час модернізації вебсайтів.

Примітка: досягнення всіх 10 складових базової доступності не означає відповідності ДСТУ EN 301 549:2022. Для повної відповідності ДСТУ вебсайт має відповідати всім його критеріям, застосовуваним до вебвмісту та електронних документів.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 1 «Достатня контрастність тексту»

Типові помилки:

- контрастність тексту додаткової інформації нижча за 4,5:1;
- контраст між заливкою кнопки та текстом на ній становить менш ніж 4,5:1.

Як їх виправити:

- Необхідно підібрати кольори тексту й тла у такий спосіб, щоб:
 - а) звичайний текст мав коефіцієнт контрастності щонайменше 4,5:1;
 - б) великий текст (18 точок або 14 точок, напівжирний) мав коефіцієнт контрастності не менш як 3:1.

Примітка: текст, що є частиною неактивного компонента інтерфейсу, частиною логотипа або назви бренду, не вимагає контрасту.

Для вимірювання контрастності двох кольорів можна скористатися спеціальним інструментом для перевірки контрасту, наприклад: <https://webaim.org/resources/contrastchecker/>

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 2 «Наявність альтернативного тексту для всіх зображень»

Типові помилки:

- обкладинки новин, ілюстрації в статтях, логотипи не мають альтернативного тексту;
- обкладинки новин мають альтернативний текст, що збігається із заголовком новини;
- декоративні зображення не приховані від скрінрідера за допомогою порожнього **alt** (**alt=«»**);
- замість належного альтернативного тексту зображення містять заглушки (наприклад, **alt=«img1»**).

Як їх виправити:

- Необхідно надати всім зображенням, важливим для розуміння вмісту, належний альтернативний текст за допомогою **html**-атрибута **alt** або відповідного поля в адміністративній панелі сайту:
 - а) приклад належного альтернативного тексту для логотипа: **alt=«Логотип Дія»**.
 - б) приклад альтернативного тексту для ілюстрації: **«Група з шести людей, зокрема людина у візку та людина з білою тростиною, стоять разом, обіймаються і посміхаються, демонструючи атмосферу підтримки та інклюзії»**.
- Усі декоративні (неінформативні) зображення необхідно приховати від допоміжних технологій за допомогою порожнього альтернативного тексту (приклад: **alt=«»**).

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 3 «Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань»

Типові помилки:

- посилання на соціальні мережі містять лише іконки соціальних мереж, а текстову мітку не надано;
- обкладинки новин чи статей є клікабельними, однак не мають альтернативного тексту, через що посилання, всередині якого вміщено зображення, не має тексту для скрінрідера.

Як їх виправити:

- Необхідно переконатися, що всі гіперпосилання мають видимий текст або прив'язане до них зображення (наприклад, піктограму).
- Якщо замість тексту використовується зображення, необхідно переконатися, що це зображення супроводжується належним альтернативним текстом.
- Необхідно переконатися, що текст посилання дає змогу зрозуміти мету останнього.
- Якщо до посилання неможливо додати видимий текст, оскільки використовуються піктограма або зображення тексту, необхідно додати атрибут **aria-label** (приклад: **aria-label=«Дізнатись більше про проєкт Дія»**).

***Примітка:** атрибут **aria-label** дає змогу додати текстову мітку, яка не відображається візуально, а доступна лише для програм зчитування з екрана — скрінрідерів, якими користуються незрячі користувачі.*

Приклад належного тексту для посилання на сторінку в соціальній мережі, доданого за допомогою атрибута **aria-label**: **aria-label=«Дія у Facebook (відкриється у новому вікні)»**.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 4 «Наявність текстових міток для всіх кнопок»

Типові помилки:

- кнопка пошуку, кнопки для надсилання форм, кнопки для показу додаткового вмісту позначені графічною іконкою без текстової мітки для скрінрідера.

Як їх виправити:

- Необхідно переконатися, що всі кнопки мають текстову мітку.
- Якщо замість видимої текстової мітки використовується зображення (наприклад, піктограма), необхідно переконатися, що це зображення супроводжується належним альтернативним текстом.
- Необхідно переконатися, що текстова мітка кнопки дає змогу зрозуміти призначення цієї кнопки.
- Якщо неможливо додати видиму текстову мітку для кнопки або альтернативний текст для зображення, пов'язаного з цією кнопкою, необхідно додати атрибут **aria-label** (приклад: **aria-label=«Авторизуватись»**).

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 5 «Наявність текстових міток для полів форм»

Типові помилки:

- поле не має мітки;
- замість мітки використовується атрибут **placeholder**;
- мітка розташована поруч із полем, але не пов'язана з ним програмно.

Як їх виправити:

- Необхідно переконатися, що всі поля, прапорці, радіокнопки та списки вибору мають видиму мітку, яка програмно пов'язана з цим полем. Щоб пов'язати мітку з полем, слід використовувати тег **<label>** з атрибутом **for** або **aria-labelledby**.
- Необхідно переконатися, що замість мітки не використовується атрибут **placeholder**, а отже, після введення інформації в поле мітка не зникає. Атрибут **placeholder** має використовуватися лише для демонстрації прикладу введення даних.
- Необхідно переконатися, що текст мітки дає змогу зрозуміти призначення поля.
- Пошукова форма, що позначена певним чином і має поруч кнопку із піктограмою пошуку (зображення лупи), не обов'язково повинна мати видиму мітку, але у цьому випадку рекомендовано додавати до пошукового поля мітку для користувачів програм зчитування з екрана за допомогою атрибута **aria-label** (приклад: **aria-label=«Пошук»**).

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 6 «Програмне визначення основної мови сторінки»

Типові помилки:

- мова сторінки не вказана;
- мова вказана неправильно (наприклад, для української мови встановлено атрибут англійської мови «**en**»);
- використовується неправильний атрибут (наприклад, «**ua**» замість «**uk**» для української мови).

Як їх виправити:

- Необхідно встановити для елемента **<html>** атрибут **lang** із коректним значенням:
 - а) на сторінках, мова вмісту яких українська, необхідно встановити атрибут **lang=«uk»**.
Примітка: значення «ua» є некоректним;
 - б) на сторінках, мова вмісту яких англійська, необхідно встановити **lang=«en»**.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 7 «Відсутність помилок у коді сторінки»

Типові помилки:

- кілька разів використовується одне й те саме значення **id**;
- використовується атрибут **aria-hidden=«true»** для фокусованих елементів;
- використовуються **ARIA**-атрибути, які не підтримуються для певної ролі елемента (наприклад, **aria-expanded** для **role=«tab»**);
- використовуються неіснуючі **ARIA**-ролі.

Як їх виправити:

- На сторінці не можна використовувати кілька елементів із однаковим ідентифікатором (атрибутом **id**).
- Необхідно переконатися, що в разі використання на сайті **ARIA**-розмітки її застосування відповідає специфікації **WAI-ARIA**¹.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 8 «Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки»

Типові помилки:

- немає посилання для переходу до основного вмісту;
- посилання для переходу до основного вмісту не працює.

Як їх виправити:

- Необхідно додати в шапці сайту посилання для швидкого переходу до основного вмісту².

¹ Огляд WAI-ARIA. <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/aria/>

² Використання посилань для швидкого переходу до основного вмісту сторінки. <https://webaim.org/techniques/skipnav/>

Принцип роботи механізму такий: користувач, відкривши сторінку, натискає клавішу **tab** -> фокус потрапляє на посилання «**Перейти до основного вмісту**» -> користувач натискає клавішу **enter** -> фокус переноситься на початок основного вмісту сторінки, оминаючи меню та інший другорядний вміст.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 9 «Маркування фокуса клавіатури»

Типові помилки:

- індикатор фокуса клавіатури зовсім не відображається;
- індикатор фокуса клавіатури відображається не на всіх посиланнях чи інших інтерактивних елементах.

Як їх виправити:

- Необхідно перевірити, чи не використовується **CSS**-властивість `outline: none`; якщо використовується — слід видалити її з файлу стилів (**CSS**); після цього браузер позначатиме фокус автоматично. Цього достатньо для відповідності вимогам.
- Рекомендовано додати покращені стилі фокуса. Покращення можуть передбачати інший колір тла, інший колір фокуса, контур або рамку.

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової 10 «Підтримка керування за допомогою клавіатури»

Типові помилки:

- підменю головного меню неможливо розгорнути за допомогою клавіатури (після натискання **Enter** не відбувається нічого або відбувається перехід за посиланням);
- елемент, що відіграє роль кнопки (наприклад, іконка для переходу у версію для людей із порушенням зору), створено без використання тегу **<button>** або додавання атрибута **tabindex=«0»**, через що фокус клавіатури на елементі не працює.

Як їх виправити:

- Стандартні інтерактивні елементи, як-от кнопки (**<button>**), посилання (**>**), поля (**<input>**), списки вибору (**<select>**) тощо, завжди доступні для керування за допомогою клавіатури. Ця можливість підтримується в усіх операційних системах. Проблеми з доступністю зазвичай пов'язані з використанням власних (кастомних) інтерактивних елементів. Отже, за можливості рекомендовано використовувати стандартні інтерактивні елементи.
- Якщо використовується власний інтерактивний елемент, необхідно переконатися, що він має атрибут **tabindex=«0»**.
- Якщо використовується власний складний інтерактивний елемент (комбінований список, радіокнопки, карусель), необхідно переконатися, що роль, стан та інші властивості елементів передаються допоміжним технологіям за допомогою **ARIA**. Рекомендовано порівняти розмітку **ARIA** на сайті зі зразком на сайті **WAI-ARIA**³.

3 Практики WAI-ARIA. <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.1/>

Додаток 1.

Технічний звіт за результатами моніторингу

I. Загальна інформація

Назва показника	Базова доступність
Звітний період із	1 жовтня 2024 р.
Звітний період по	20 листопада 2024 р.
Джерело даних	Браузер: Google Chrome 130.0.6723.92. Розширення для браузера: Accessibility Insights for Web 2.44.0 (axe-core 4.9.1)

II. Вебсайти, складові показника та їх оцінки

У таблиці 1 подано результати оцінювання складових показника базової доступності 100 вебсайтів.

Скорочення, використані в таблиці 1:

С1–С10 — оцінка відповідної складової (від 1 до 10).

ОБД 2024 — оцінка базової доступності за 2024 рік (поточний рік).

ОБД 2023/2022/2021 — оцінка базової доступності за попередні роки — 2023/2022/2021 рр.

Прогрес / рік — різниця між оцінками базової доступності за 2024 р. і 2023 р.

Прогрес / 3 роки — різниця між оцінками базової доступності за 2024 р. і 2021 р.

Н — оцінка недоступна, оскільки сайт не оцінювався у відповідному році.

«-» — результати порівняння недоступні, оскільки сайт не оцінювався у відповідному році.

Таблиця 1. Детальні результати моніторингу

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД 2024	ОБД 2023	ОБД 2022	ОБД 2021	Прогрес / рік	Прогрес / 2 роки
1.	https://www.kmu.gov.ua/	Сайт Кабінету Міністрів	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	4	4	4	4	0	0
2.	https://www.president.gov.ua/	Офіційне інтернет-представництво Президента України	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	3	3	2	2	0	1
3.	https://www.rada.gov.ua/	Офіційний вебпортал Верховної ради України	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	2	3	2	0	0
4.	https://ssu.gov.ua/	Сайт Служби безпеки України	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	3	3	4	3	0	0
5.	https://bank.gov.ua/	Сайт Національного банку України	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	9	7	6	5	2	4
6.	https://minagro.gov.ua	Міністерство аграрної політики та продовольства	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	3	3	4	2	0	1
7.	https://mev.gov.ua	Міністерство енергетики України	0	1	0	0	1	1	0	1	1	0	5	5	6	1	0	4
8.	https://minre.gov.ua/	Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	5	5	6	6	0	-1
9.	https://mms.gov.ua/	Міністерство молоді та спорту України	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	5	5	5	5	0	0
10.	https://thedigital.gov.ua/	Міністерство цифрової трансформації України	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	5	6	6	5	-1	0
11.	https://www.me.gov.ua/	Міністерство економіки України	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	7	7	3	3	0	4
12.	http://mvs.gov.ua/	Міністерство внутрішніх справ України	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	8	5	6	5	3	3
13.	https://mepr.gov.ua/	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	4	3	2	3	1	1
14.	https://mfa.gov.ua/	Міністерство закордонних справ України	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2	2	0	-1

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД 2024	ОБД 2023	ОБД 2022	ОБД 2021	Прогрес / рік	Прогрес / 2 роки
15.	https://mtu.gov.ua/	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	4	5	4	3	-1	1
16.	https://mkip.gov.ua/	Міністерство культури та інформаційної політики України	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	6	5	4	4	1	2
17.	https://www.mil.gov.ua/	Міністерство оборони України	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	5	5	6	3	0	2
18.	https://mon.gov.ua/ua	Міністерство освіти і науки України	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	8	3	5	3	5	5
19.	https://moz.gov.ua/	Міністерство охорони здоров'я України	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	4	2	3	4	2	0
20.	https://dsp.gov.ua/	Державна служба України з питань праці	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	5	5	Н	Н	0	-
21.	https://www.msp.gov.ua/	Міністерство соціальної політики України	1	1	0	1	1	1	0	0	0	1	6	6	7	4	0	2
22.	https://mva.gov.ua/	Міністерство у справах ветеранів України	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	5	3	3	3	2	2
23.	https://mof.gov.ua/uk	Міністерство фінансів України	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	7	6	6	6	1	1
24.	https://minjust.gov.ua/	Міністерство юстиції України	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	4	4	4	4	0	0
25.	https://mspu.gov.ua	Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	3	3	3	4	0	-1
26.	https://id.gov.ua/	Інтегрована система електронної ідентифікації	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	5	5	5	5	0	0
27.	https://data.gov.ua/	Єдиний державний веб-портал відкритих даних	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	6	5	5	5	1	1
28.	https://diia.gov.ua	Загальнодержавний сервіс Дія	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	8	2	2	2	6	6
29.	https://osvita.diia.gov.ua	Дія.Освіта	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	9	3	2	2	6	7
30.	https://business.diia.gov.ua	Дія.Бізнес	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	5	7	7	7	-2	-2

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД 2024	ОБД 2023	ОБД 2022	ОБД 2021	Прогрес / рік	Прогрес / 2 роки
31.	https://court.gov.ua/fair/	Пошук судових справ	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	4	4	5	Н	0	-
32.	https://guide.diia.gov.ua/	Гід з державних послуг	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	5	5	5	6	0	-1
33.	https://center.diia.gov.ua/	Дія.Центр	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	4	4	4	4	0	0
34.	https://city.diia.gov.ua/	Дія.City	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	5	5	5	4	0	1
35.	https://e.land.gov.ua/ services	Вебресурс електронних послуг Держгеокадастру	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	7	6	7	7	1	0
36.	https://cabinet.tax.gov.ua/	Електронний кабінет платника податків ДПС	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	5	5	8	6	0	-1
37.	https://asvpweb.minjust. gov.ua/#/search-debtors	Пошук виконавчих проваджень	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	6	5	3	Н	1	-
38.	https://portal.pfu.gov.ua/ sidebar/Templates/Default	Портал електронних послуг ПФУ	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	4	4	4	4	0	0
39.	https://rezerv.gov.ua/	Державне агентство резерву України	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	6	6	5	Н	0	-
40.	https://policy.mtsbu.ua/	Перевірка чинності страхового полісу ОСАГО	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	6	6	6	Н	0	-
41.	https://corruptinfo.nazk. gov.ua/	Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	4	4	5	8	0	-4
42.	https://legalaid.gov.ua/	Безоплатна правнича допомога	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	7	8	8	Н	-1	-
43.	https://fiu.gov.ua	Державний фінмоніторинг	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	5	5	7	Н	0	-
44.	https://e-services.davr. gov.ua	Портал електронних послуг, Державне агентство водних ресурсів України	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	8	8	8	8	0	0
45.	https://e-services.msp. gov.ua/	Призначення допомоги при народженні дитини	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	7	7	7	7	0	0
46.	https://wanted.mvs.gov. ua/passport/	Перевірка паспорта в базі викрадених або втрачених	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	6	7	7	Н	-1	-
47.	https://dmsu.gov.ua/ services/online.html	Запис до електронної черги онлайн	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	3	3	3	-1	-1

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД 2024	ОБД 2023	ОБД 2022	ОБД 2021	Прогрес / рік	Прогрес / 2 роки
48.	https://bf.diia.gov.ua/	Дія.Безбар'єрність	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10	10	Н	0	-
49.	https://www.spfu.gov.ua/	Фонд державного майна України	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	3	4	3	3	-1	0
50.	https://dpsu.gov.ua/ua/map	Інтерактивна мапа пунктів пропуску/КПВВ	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	5	3	2	4	2	1
51.	https://lms.e-school.net.ua/	Всеукраїнська школа онлайн	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	8	8	8	Н	0	-
52.	https://registry.edbo.gov.ua/	Реєстр суб'єктів освітньої діяльності	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	7	7	8	3	0	4
53.	https://e-services.dsns.gov.ua/	Портал електронних послуг ДСНС	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	6	7	7	7	-1	-1
54.	https://nszu.gov.ua/	Національна служба здоров'я України	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	3	3	Н	Н	0	-
55.	https://spending.gov.ua/login	Єдиний вебпортал використання публічних коштів	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	4	4	3	3	0	1
56.	https://acskidd.gov.ua/manage-certificates	Повторне (дистанційне) формування сертифікатів за електронним запитом	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	3	4	4	3	-1	0
57.	https://czo.gov.ua/verify	Онлайн сервіс перевірки кваліфікованого електронного підпису чи печатки для електронних документів	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	8	8	6	5	0	3
58.	https://nads.gov.ua/	Національне агентство України з питань державної служби	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	4	4	Н	Н	0	-
59.	https://info.edbo.gov.ua/edu-documents/	Реєстр документів про освіту	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	6	6	6	4	0	2
60.	https://dsns.gov.ua/	ДСНС	1	1	0	1	1	1	0	0	0	1	6	6	5	Н	0	-
61.	https://id.court.gov.ua/	Електронний суд	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	9	8	8	7	1	2
62.	https://online.minjust.gov.ua/dokumenty/choise	Онлайн будинок юстиції	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	7	3	3	3	4	4

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД 2024	ОБД 2023	ОБД 2022	ОБД 2021	Прогрес / рік	Прогрес / 2 роки
63.	https://wanted.mvs.gov.ua/searchtransport/	Транспортні засоби у розшуку	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	6	7	7	6	-1	0
64.	https://petition.president.gov.ua/	Електронні петиції, представництво Президента України	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	4	4	4	4	0	0
65.	https://itd.rada.gov.ua/services/Account/LogOn?returnUrl=%2Fservices%2FPetition%2FCreate	Електронні сервіси ВРУ	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	6	6	6	7	0	-1
66.	http://www.drlz.com.ua/	Реєстр лікарських засобів	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	7	7	7	Н	0	-
67.	https://nabu.gov.ua/	Національне антикорупційне бюро України	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3	4	Н	Н	-1	-
68.	https://reyestr.court.gov.ua/	Єдиний державний реєстр судових рішень	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	6	6	6	6	0	0
69.	https://ek-cbi.msp.gov.ua/	Електронний кабінет особи з інвалідністю	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	7	8	5	Н	-1	-
70.	https://www.npu.gov.ua/	Національна поліція України	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	4	5	Н	Н	-1	-
71.	https://ern.minjust.gov.ua/pages/default.aspx	Єдиний реєстр нотаріусів	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	5	5	6	5	0	0
72.	https://apostille.minjust.gov.ua/	Єдиний реєстр апостилів	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	4	4	4	4	0	0
73.	https://passport.org.ua/services	Послуги Центрів «Паспортний сервіс»	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0	6	6	6	6	0	0
74.	https://e-construction.gov.ua/	Портал державної електронної системи у сфері будівництва	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	4	4	6	4	0	0
75.	https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search	Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (безкоштовний пошук)	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	7	7	7	7	0	0
76.	http://cg.gov.ua/	Чернігівська обласна державна адміністрація	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	3	3	3	2	0	1

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД 2024	ОБД 2023	ОБД 2022	ОБД 2021	Прогрес / рік	Прогрес / 2 роки
77.	http://www.vin.gov.ua/	Вінницька обласна державна адміністрація	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10	4	3	0	7
78.	http://voladm.gov.ua/	Волинська обласна державна адміністрація	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	6	7	4	4	-1	2
79.	http://adm.dp.gov.ua/	Дніпропетровська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	2	2	2	0	0
80.	http://dn.gov.ua/	Донецька обласна державна адміністрація	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	0	0
81.	https://oda.zht.gov.ua/	Житомирська обласна державна адміністрація	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	4	4	2	3	0	1
82.	https://carpathia.gov.ua/	Закарпатська обласна державна адміністрація	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	3	3	2	2	0	1
83.	https://www.zoda.gov.ua/	Запорізька обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2	2	3	-1	-2
84.	https://www.if.gov.ua/	Івано-Франківська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	3	2	2	2	1	1
85.	http://koda.gov.ua/	Київська обласна державна адміністрація	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	5	5	4	6	0	-1
86.	http://www.kr-admin.gov.ua/	Кіровоградська обласна державна адміністрація	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	5	5	5	5	0	0
87.	https://loga.gov.ua/	Луганська обласна державна адміністрація	0	1	0	0	1	1	0	1	1	1	6	5	5	3	1	3
88.	https://loda.gov.ua/	Львівська обласна державна адміністрація	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10	7	0	0	10
89.	http://www.mk.gov.ua/	Миколаївська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	4	4	4	3	0	1
90.	https://oda.od.gov.ua/	Одеська обласна державна адміністрація	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	5	5	5	4	0	1
91.	https://poda.gov.ua/	Полтавська обласна державна адміністрація	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	8	8	5	5	0	3
92.	https://www.rv.gov.ua/	Рівненська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	2	2	2	0	0

#	Посилання	Назва	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	ОБД 2024	ОБД 2023	ОБД 2022	ОБД 2021	Прогрес / рік	Прогрес / 2 роки
93.	http://sm.gov.ua/	Сумська обласна державна адміністрація	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	5	6	6	5	-1	0
94.	https://oda.te.gov.ua/	Тернопільська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	3	2	2	-1	0
95.	https://kharkivoda.gov.ua/	Харківська обласна державна адміністрація	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	9	9	9	5	0	4
96.	https://khoda.gov.ua/	Херсонська обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	3	3	3	3	0	0
97.	http://www.adm.km.ua/	Хмельницька обласна державна адміністрація	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	4	3	4	4	1	0
98.	https://ck-oda.gov.ua/	Черкаська обласна державна адміністрація	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	4	4	4	4	0	0
99.	https://bukoda.gov.ua/	Чернівецька обласна державна адміністрація	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	3	3	3	3	0	0
100.	https://grants.vzaemo.dia.gov.ua	Простір електронних конкурсів	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	4	4	4	4	0	0
Загалом досягнуто (в балах)			39	62	39	69	85	60	52	18	33	59						
Загалом досягнуто (у відсотках)			39%	62%	39%	69%	85%	60%	52%	18%	33%	59%						

Додаток 2.

Методика моніторингу базової доступності

Загальні положення

Ця методика визначає:

- основні складові показника моніторингу рівня базової доступності вебсайтів державних органів влади для користувачів із порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, мовлення та інтелектуального розвитку, а також із різними комбінаціями порушень відповідно до ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності вебконтенту W3C (WCAG) 2.0» (далі — моніторинг доступності);
- величини балів, якими зазначені складові вимірюються;
- механізм здійснення оцінки досягнення показників і їх складових;
- складання та подання звітності про результати моніторингу (далі — звітність з моніторингу).

У методиці терміни вживаються у значенні, наведеному в постанові Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 року №3 «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» та ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності вебконтенту W3C (WCAG) 2.0».

I. Складові показника доступності та величина балів, якими вони вимірюються

Перелік основних складових показника визначено в *Додатку 1*.

Складові показника доступності базуються на ДСТУ EN 301 549:2022. Відповідність складових показника доступності критеріям стандарту WCAG 2.1 визначено в *Додатку 1*.

Складові показника доступності слід розуміти з урахуванням такого:

Складова 1. Достатня контрастність тексту — коефіцієнт контрастності будь-якого тексту на сторінці відносно тла становить не менше ніж 4,5:1.

Складова 2. Наявність альтернативного тексту для всіх зображень — усі зображення мають альтернативний текст, наданий за допомогою атрибуту alt. Якщо одне або декілька зображень не мають альтернативного тексту, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 3. Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань — гіперпосилання або мають видимий текст, або, якщо замість видимого тексту використовується піктограма чи зображення, надається прихована текстова мітка, доступна для програм зчитування з екрана. Якщо одне або декілька гіперпосилань не мають доступного тексту, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 4. Наявність текстових міток для всіх кнопок — кнопки мають видимий текст або, якщо замість видимого тексту використовується піктограма або зображення, надається текстова мітка, доступна для програм зчитування з екрана. Якщо одна або декілька кнопок не мають текстової мітки, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 5. Наявність текстових міток для полів форм — кожне поле має текстову мітку, яка описує його призначення і не зникає після введення інформації. Якщо одне або декілька полів не мають текстових міток або текстова мітка зникає після введення інформації у це поле, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 6. Програмне визначення основної мови сторінки — основна мова сторінки вказана за допомогою атрибуту lang. Якщо атрибут lang відсутній або його значення не відповідає мові, якою подано вміст сторінки, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 7. Відсутність помилок у коді сторінки — код сторінки відповідає специфікації HTML та інших мов, які використовуються, наприклад WAI ARIA. Якщо сторінка містить більше одного елемента з однаковим значенням атрибута id або порушення правил розмітки WAI ARIA, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 8. Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки — якщо перед основним вмістом сторінки розміщено меню або інший другорядний вміст, то в шапці сайту розташовано посилання, при натисканні на яке відбувається перехід до початку основного вмісту сторінки.

Складова 9. Маркування фокуса клавіатури — під час навігації за допомогою клавіатури положення фокуса клавіатури можна визначити візуально. Якщо при навігації за допомогою клавіатури маркування одного або декількох елементів відсутнє, **складова вважається недосягнутою**.

Складова 10. Підтримка керування за допомогою клавіатури — всі гіперпосилання, кнопки, поля введення та інші елементи, які можуть отримувати фокус за допомогою мишки, також можуть отримувати фокус за допомогою клавіатури. Якщо один або декілька елементів, які можуть отримувати фокус мишки, не отримують фокус клавіатури, **складова вважається недосягнутою**.

II. Оціночні дані

Оцінка досягнення показника та його складових проводиться на основі оціночних даних, отриманих у результаті візуального огляду сторінок сайту та аналізу коду сторінок сайту за допомогою спеціальних інструментів, призначених для перевірки доступності.

Суб'єкти моніторингу та органи, які беруть участь у проведенні моніторингу, за власним рішенням визначають джерело оціночних даних для кожної складової показника, якщо інше не визначено порядком інформаційної взаємодії між системою моніторингу та електронними інформаційними ресурсами зазначених суб'єктів та органів.

III. Оцінка досягнення показника базової доступності та його складових

Оцінка досягнення складових показника за одиницею вимірювання «1/0»

Якщо за оціночними даними складова показника:

- 1) досягнута — проставляється одиниця вимірювання складової показника «1». У такому разі оцінка дорівнює 1 балу;
- 2) не досягнута — проставляється одиниця вимірювання показника «0». У такому разі оцінка дорівнює 0 балів.

Оцінка досягнення показника базової доступності за одиницею вимірювання «0-10»

Показник базової доступності дорівнює сумі балів усіх його складових.

Визначення рівня базової доступності

Рівень базової доступності сайту розраховується на основі показника базової доступності за такою шкалою:

- 0–3 бали — низький рівень базової доступності;
- 4–6 балів — середній рівень базової доступності;
- 7–8 балів — достатній рівень базової доступності;
- 9–10 балів — високий рівень базової доступності.

IV. Порядок складання та подання звітності з моніторингу

Форма звітності з моніторингу визначена в додатку 2. Ця форма складається із 3 розділів.

У розділі 1 «Загальна інформація»:

- у рядку «Назва показника» — зазначається назва показника «Базова доступність»;
- у рядках «Звітний період із» та «Звітний період по» — зазначається відповідно дата початку та закінчення звітного періоду у форматі дд.мм.рррр. Датою початку поточного звітного періоду є дата, наступна за датою закінчення попереднього звітного періоду;
- у графі «Джерело даних» — вказується програмне забезпечення, яке використовувалося для збору даних.

У розділі 2 «Вебсайти, складові показника та їх оцінки»:

- у графі «Вебсайт» — адреса вебсайту (наприклад: ktm.gov.ua);
- у графі «1», «2», ..., «10» — зазначається відповідна оцінка складової від 1 до 10 для цього вебсайту (0 або 1);
- у графі «Базова доступність» — вказується значення показника «Базова доступність» цього вебсайту (від 0 до 10).

У розділі 3 «Перелік недосягнутих складових показника та рекомендації щодо усунення причин недосягнення» — зазначаються складові показника, які не були досягнуті, а також рекомендовані дії, спрямовані на усунення вказаних причин.

Додаток А до Методики.

Складові показника базової доступності

Складова	Критерій успішності WCAG
1. Достатня контрастність тексту	1.4.3
2. Наявність альтернативного тексту для всіх зображень	1.1.1
3. Наявність доступного тексту для всіх гіперпосилань	4.1.2
4. Наявність текстових міток для всіх кнопок	4.1.2
5. Наявність текстових міток для полів форм	4.1.2
6. Програмне визначення основної мови сторінки	3.1.1
7. Відсутність помилок у коді сторінки	4.1.1
8. Надання механізму для швидкого переходу до основного вмісту сторінки	2.4.1
9. Маркування фокуса клавіатури	2.4.7
10. Підтримка керування за допомогою клавіатури	2.1.1

Додаток Б до Методики.

Приклад Форми звітності з проведення моніторингу

I. Загальна інформація

Назва показника	Базова доступність
Звітний період із	
Звітний період по	
Джерело даних	(програмне забезпечення, яке використовувалося для збору даних)

II. Вебсайти, складові показника та їх оцінки

Вебсайт	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	Базова доступність
(site.gov.ua)											

III. Перелік недосягнутих складових показника та рекомендації щодо усунення причин недосягнення

_____ (код та назва складової)

Кількість сайтів, що не досягли цієї складової: __%

Рекомендації щодо усунення причин недосягнення складової: _____

